

ถ้อยแถลงบรรณาธิการ

ฉบับนี้เป็นฉบับที่ 2 ของวารสาร มจร กาญจนปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์กาญจนบุรี ศรีไพบูลย์ ประกอบด้วยบทความ 2 ประเภท คือ บทความวิชาการ 5 เรื่อง และบทวิจารณ์หนังสือ 1 เรื่อง

บทความวิชาการมี 6 เรื่อง ได้แก่ 1) **อิทธิพลของไลฟ์โคชที่มีต่อสังคมไทยยุคปัจจุบัน** โดยวิราภรณ์ คำสิดา และประยงค์ จันทร์แดง บทความนี้กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของไลฟ์โคช รวมทั้งอิทธิพลของไลฟ์โคชที่มีต่อสังคมไทย ไลฟ์โคชเกิดขึ้นในช่วงหลังปี พ.ศ. 2513 จากแนวคิดด้านการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ ความสำคัญของไลฟ์โคช คือ 1) การมีพี่เลี้ยงหรือผู้ช่วยชี้ทางในการใช้ชีวิต และ 2) การมีหลักการบางอย่างในการใช้ชีวิต บทความนี้ได้ศึกษากรณีสังคมไทยปัจจุบันจากไลฟ์โคชชื่อดัง คือ 1) ณอน บุรณะหิรัญ 2) ผู้กองเบนซ์ และ 3) ครูอ้อย วิฑิตนาถ ณ พัทลุง สำหรับอิทธิพลของไลฟ์โคชมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ อิทธิพลเชิงบวก คือ 1) การเป็นที่ปรึกษาปัญหาชีวิต 2) การนำเสนอวิธีการสู่ความสำเร็จในชีวิต 3) เป็นผู้กำหนดและถ่ายทอดค่านิยมให้กับสังคม และ 4) การกระตุ้นให้คนตื่นตัวและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ส่วนอิทธิพลเชิงลบ คือ 1) สนใจแต่เรื่องพัฒนาตนเองแต่ละเลยประเด็นทางสังคมและการเมือง 2) สร้างอิทธิพลครอบงำทางความคิด และการทำธุรกิจแอบแฝง และ 3) ความไม่ชัดเจน ไม่เป็นมาตรฐานของไลฟ์โคช บทความนี้ได้อิงความรู้ใหม่เกี่ยวกับไลฟ์โคชแบ่งได้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการชี้แนะเป้าหมายในชีวิต 2) ด้านการสร้างความสุขธรรมในฐานะผู้ชี้แนะแนวทาง 3) ด้านอาชีพของการเป็นไลฟ์โคชที่สร้างรายได้และชื่อเสียงให้กับไลฟ์โคช

2) **เพลงวอนหลวงพ่อรวย วัดตะโก ของนักร้องมนต์แคน แก่นคูน: ภาพสะท้อนบริบทของสังคมไทยผ่านพฤติกรรม “อ้อนวอน-ฟังพา” ในช่วงปี พ.ศ. 2563** โดยพรชัย นาคสีทอง ดิเรก ดั่งลอย และพระปลัดระพิน พุทธิสารโร วัดอุประสงค์ของบทความนี้เป็นการศึกษาปรากฏการณ์เพลงวอนหลวงพ่อรวย ปาสาทิโก วัดตะโก เกจิณาจารย์ชาวยุทธ และนักร้องมนต์แคน แก่นคูน นอกจากการศึกษาเอกสารแล้ว ผู้เขียนได้สัมภาษณ์และสังเกตแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่จริง จากศึกษาพบว่า เพลงวอนหลวงพ่อรวยเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่ต้องการที่ฟังในเชิงคาดหวัง โดยมีการประชาสัมพันธ์และสื่อสารเชิงสัญลักษณ์ที่มีความหมายของคำว่า รวย เป็นคำเชิญชวน และมีนักร้องดัง มนต์แคน แก่นคูน เป็นคนขับร้อง จึงทำให้เพลงนี้มีผู้ฟังมากกว่า 200 ล้านวิว เป็นนักร้องอันดับ 1 ที่มียอดผู้ชมเกือบพันล้านวิว และเป็นปรากฏการณ์ “ฟัง-ร้องขอ-อ้อนวอน” ของคนในยุคนี้ องค์ความรู้ใหม่จากบทความนี้ได้สะท้อนมุมมองในมิติของเพลงกับการตลาดที่เป็นกลไกของการสื่อสารด้านศรัทธาได้อย่างลงตัว

3) **การถอดบทเรียนการบริหารจัดการตามแนวพุทธ: โรงเรียนการกุศลของวัด วิทยาลัยสงฆ์โครงการชั่งหัวมันตามพระราชดำริ และไร่เทวาภูมิ จังหวัดเพชรบุรี** โดยมีลลิกา ภูมะธณ ดิเรก ดั่งลอย และพระปลัดระพิน พุทธิสารโร บทความนี้เป็นการถอดประสบการณ์ของการเดินทางศึกษาดูงานของนิสิตสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี จากการศึกษาดูงานทำให้นิสิตได้ประสบการณ์การเรียนรู้เชิงพื้นที่ และการถอดประสบการณ์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติเรียนรู้จากโรงเรียนการกุศลของวัด วิทยาลัยสงฆ์ที่เป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของคณะสงฆ์ และการจัดการพุทธเกษตรที่สอดคล้องจากโครงการชั่งหัวมันตามพระราชดำริและไร่เทวาภูมิ สถานที่เหล่านี้สามารถถอดเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ว่าด้วยการบริหารจัดการด้วยปัญญา การจัดการความรู้ที่มีประโยชน์ การจัดการภายใต้กรอบคิดที่สมดุล พอเพียงและเป็นไปตามวิถีพระพุทธศาสนา

4) พระเทพญาณมงคลศึกษา: บทวิเคราะห์ว่าด้วยแนวคิด การทำงาน และมรดกธรรม โดยวรพจน์ วิเศษศิริ ดิเรก ตัวลอย และพระปลัดระพิน พุทธิสารโร บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตชีวประวัติของ พระเทพญาณมงคล และวิเคราะห์บทบาทของท่านในหลายมิติ จากการศึกษาพบว่า หลวงป่าเป็นผู้มีบทบาท สำคัญในการทำงานเพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนาผ่านการพูด เขียน เผยแพร่ทางสื่อโทรทัศน์และวิทยุ สิ่งเหล่านั้น เป็นภาระงานที่มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาคนในศาสนาและในองค์กรทางศาสนา ทำให้เกิดการขับเคลื่อนผ่าน สถาบันการศึกษาจนเป็นวิทยาลัยสงฆ์ การฝึกอบรม และการสร้างเครือข่ายเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ดัง ปรากฏหลักฐานเป็นผลงานนิพนธ์ บันทึก และสิ่งก่อสร้างอันเป็นศาสนสถานดังที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน ผู้เขียน ได้เสนอองค์ความรู้จากการศึกษาครั้งนี้ว่า ได้เห็นสิ่งที่หลวงป่าได้พัฒนาอันประกอบด้วย 1) ศาสนสถาน 2) ศาสนบุคคลและการพัฒนาคนไปสู่งาน และ 3) ศาสนกิจและศาสนธรรมที่มีเป้าหมายเป็นการสืบทอดรักษา อายุพระพุทธศาสนา

5) การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการบริหารการศึกษา โดยทศพร น้อยสุขะ บุญเชิด ชำนิศาสตร์ และพีรวัฒน์ ชัยสุข เป็นบทความที่นำเสนอหลักธรรมที่เป็นกระบวนการของธรรมชาติในทางพระพุทธศาสนา รวมถึงการประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษาที่เรียกว่า การบริหารตามหลักพุทธวิธี อันเป็นการใช้หลักพุทธ ธรรมในการบริหารงานทั้งสี่ด้าน คือ 1) การบริหารงานวิชาการได้ใช้หลักอิทธิบาท 4 2) การบริหารงานบุคคล ใช้หลักพรหมวิหาร 4 3) การบริหารงบประมาณ ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกรม 4 และ 4) การ บริหารงานทั่วไป ใช้หลักอปปริหานิยธรรม 7 การบริหารงานดังกล่าวเป็นการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการ บริหารการศึกษาที่เน้นการครองตน คือ การรู้จักคิดด้วยตนเอง การครองคน คือ การทำตัวให้เป็นที่รักของคน อื่น และการครองงาน คือ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ องค์ความรู้ใหม่ คือ การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการ บริหารการศึกษาใน 4 ด้าน คือ 1) การบริหารงานวิชาการจะต้องสร้างปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จตาม หลักอิทธิบาท 2) การบริหารงานบุคคลต้องเน้นคุณธรรมอันประเสริฐของผู้อยู่ร่วมกัน 3) การบริหาร งบประมาณต้องคำนึงเรื่องการจัดสรรอย่างเป็นธรรม และ 4) การบริหารทั่วไปต้องมุ่งความเจริญที่เกิดจาก ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่เกื้อกูลกัน

ส่วนบทความเรื่องสุดท้ายของฉบับนี้เป็นบทวิจารณ์หนังสือเรื่อง **ความสำคัญของพระวินัยใน ประวัติศาสตร์พุทธศาสนาเถรวาท: จากการสังคายนาครั้งที่ 1 ถึงธัมมกันทาสามณเริ** โดยพระมหาสุวัฒน์ สุวทมนโน ผู้วิจารณ์เลือกบทความนี้เพราะเป็นบทความที่สื่อถึงแนวคิดความเป็นกลุ่มอนุรักษ์นิยมของคณะสงฆ์ ฝ่ายเถรวาท เป็นบทความที่นำเสนอเรื่องราวในประวัติศาสตร์ทางพุทธศาสนาเริ่มตั้งแต่การทำสังคายนาครั้งที่ 1 และ พระวินัยบัญญัติที่ส่งผลกระทบในเชิงความคิดและการยอมรับสถานะในกรณีการบวชเป็นสามเณรีของฉัตรสุ มาลย์ กบิลสิงห์ (ธัมมกันทาสามณเริ) นอกจากนี้ ผู้วิจารณ์ได้สนใจประเด็นเรื่องพระวินัยบัญญัติที่ว่า สตรี สามารถถือเพศบรรพชิตได้หรือไม่ โดยเบื้องต้นผู้วิจารณ์ได้นำเสนอข้อสรุปจากหนังสือเล่มนี้ จากนั้นได้วิจารณ์ ในเชิงการแสดงความคิดเห็นและตั้งข้อสังเกตในประเด็นที่ผู้เขียนมิได้กล่าวถึง การนำเสนอบทความนี้เป็น ประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้สนใจเรื่องราวพระพุทธศาสนากับพลวัตทางสังคมสมัยใหม่

จากบทความทั้งหมดที่กล่าวมา กองบรรณาธิการเชื่อว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่าน โดยเฉพาะ การศึกษาพระพุทธศาสนาในมุมมองสมัยใหม่ ในนามบรรณาธิการวารสารขอขอบคุณและอนุโมทนากับผู้เขียน ทุกท่านที่นำบทความมาตีพิมพ์ครั้งนี้ รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่เสียสละเวลาในการพิจารณา กลับกรองบทความให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น จึงขอขอบคุณและอนุโมทนา มา ณ โอกาสนี้

พระครูวิโรจน์กาญจนเขต, ดร.
บรรณาธิการบริหาร